

PREGÓ DE SANT MAGÍ 2014

Gegants de Cervera: Guillem i Almodis

- Bona nit, amics i amigues de Sant Magí¹.

- Bona nit, cerverins i cerverines. Bona nit a tothom.

- Molts de vosaltres potser us preguntareu perquè aquesta tarda a l'entrada de l'aigua hi havia dos personatges una mica més alts de la mitjana dels cerverins i ben engalanats amb aquests vestits d'època.

- Potser us heu imaginat que hem sortit a veure la festa perquè érem els pregoners d'aquesta nit, o perquè he de lluir la perruca de cabell natural nova, (que per cert ja era hora que els geganters es decidissin a canviar-la). Doncs no, som aquí per un altre motiu que potser pocs de vosaltres sabreu.

- Els gegants de Cervera havíem participat fa un bon grapat d'anys a la festa de Sant Magí. Bé nosaltres mateixos no, perquè som de l'any 1948, els gegants

vells tampoc, sinó els gegants anteriors que hi havia a la ciutat de Cervera.

- En el llibre de comptes de l'administració de Sant Magí del 1837 al 1882, queda reflectida la participació dels gegants a la festa. L'any 1852 els gegants ens van contractar per 8 rals per fer la festa més lluïda.

- L'economia i les caixes fortes del barri devien ser molt productives perquè el 1859 els gegants vam tornar a participar, però amb un augment de sou, 12 rals pels gegants i 36 rals pels portants.

- Els amics del barri van quedar contents perquè l'any 1860 a més de participar-hi van pagar per fer-nos vestir, uns 36 rals. I finalment, l'últim any que tenim constància va ser 5 anys més tard, el 1865 que per 50 rals van pagar als músics dels balls i als gegants. Queda reflectit que la festa del barri de Sant Magí era de les importants de Cervera.

- No us podem afirmar si posteriorment, els gegants hi vam tornar a participar, en la documentació no està detallat. És clar que l'associació ha esperat 150 anys per tornar-nos a invitar a la festa!

¹ El Guillem comença primer a parlar, a cada paràgraf es van alternant successivament el diàleg. Així acabarà el pregó el Guillem.

- Però aquest any ens torneu a tenir aquí. Gràcies a l'Associació d'Amics de Sant Magí per haver-nos invitat a acompanyar-vos a l'entrada de l'aigua i a fer el pregó, aquest any tan especial per nosaltres. Perquè com tots ja sabeu aquest any Cervera és Ciutat Gegantera de Catalunya, la festa més important del món geganter.

- Una festa que el passat més de juny va mobilitzar tot el poble, molts de vosaltres van col·laborar-hi, fins i tot una desena de membres del barri ens van ajudar com a voluntaris, i precisament va ser un grup que ens va ajudar en totes les tasques que necessitàvem col·laboració: al punt d'acollida, al pàrquing de cotxes i camions, als àpats i a les colles de la Garriga, Torà, Sant Pol de Mar i Sant Vicenç dels Horts (aquestes dues últimes colles tenien marxa!)

- L'Associació d'amics de Sant Magí va escriure un petit fragment del pregó de ciutat gegantera, ja anunciava que nosaltres participàvem a l'entrada de l'aigua. En volem recordar un petit fragment.

- Diu així: "Actualment, els gegants no participen en la festa, però aquest any és especial, i per això els invitem a acompanyar-nos durant l'entrada de l'aigua, com a record de la seva antiga participació. De tots els gegants que té la colla cerverina, amb els que ens sentim més identificats són els gegants fantasmes perquè, igual que nosaltres, reparteixen aigua i rialles entre grans i petits d'arreu".

- I d'aquestes paraules potser podríem trobar un vincle entre les dues associacions d'ara endavant. Els nostres geganters

estarien encantats si els membres de Sant Magí ens proporcionessin l'aigua miraculosa i omplissin el dipòsit dels gegants Fantasmes durant les cercaviles. És clar que si els amics de Sant Magí només voleu omplir càntrics, sempre li podem comentar a la geganta d'Argentona, que ens va acompanyar per ciutat gegantera i demanar-li el seu càntric gegant.

- La tradició gegantera de Cervera prové de l'any 1450, que és quan es van crear els primers gegants elaborats en paper i cartró amb motiu de la diada de Corpus, segons trobem en el Llibre de Claveria. A partir d'aquí cal pensar que la presència dels gegants fou una realitat constant en l'esdevenir històric de la nostra ciutat. Diferents ressenyes trobem en llibres a l'Arxiu Comarcal on apareixen els gegants ballant en recepcions oficials ofertes per la Paeria.

- Joan Amades, en el seu llibre *Gegants nans i altres entremesos*, fa referència als gegants que posseïa la nostra ciutat en el segle XIX: "Aquesta ciutat n'havia tingut quatre parelles: tres pertanyents a l'església parroquial i una altra pertanyent a Sant Agustí. Els de la parroquial eren negres i els de Sant Agustí tenien la particularitat d'obrir la boca i els ulls, mitjançant un cordill que estirava el geganter".

- Del mateix autor també trobem la nota de la seva destrucció en un incendi. "En un incendi produït l'any 1894 al magatzem on eren guardats els gegants junt amb els nans i una àguila, foren destruïts en llur major part i no restà aprofitable sinó un dels gegants negres".

- Ja en el segle XX trobem documen-

El grup de Geganters de Cervera. Fotografia de Victòria Fusté.

tació gràfica dels gegants i nans de la ciutat. Observant les fotografies podem constatar que la ciutat gaudia de tres gegants. El negre, supervivent de la crema de l'any 1894, i un gegant i una geganta (possiblement dos reis) que foren comprats l'any 1901 a Barcelona juntament amb 12 nans. Tots aquests elements tingueren la fi amb l'esclat de la revolució que s'inicià el mes de juliol de 1936. Identificats com a elements propers a connotacions religioses foren cremats en l'antic camp de futbol de La Pineda.

- El 1948 es va constituir la comissió pro-gegants i nans, amb la finalitat d'estrenar uns gegants pel Corpus d'aquell mateix any. El finançament es va fer per subscripció popular, promoguda per la revista "Segarra". Vam ser construïts al taller de "El Ingenio" de Barcelona. Durant molt temps vam representar els

Reis Catòlics fins que després d'una restauració que van fer l'assemblea de joves l'any 1978, se'ns va tornar a batejar amb els noms de Guillem (IV) de Cervera i Almodis.

- La nova parella de gegants de Cervera de l'any 1991 va ser fruit de la tasca col·lectiva de molts cerverins, des d'aquells que només hi van participar manifestant la seva opinió a la consulta popular fins a la comissió de cultura popular del CMC i els geganters, que van fer les gestions per poder arribar a tenir els suficients recursos per realitzar aquesta nova parella. La construcció i disseny va anar a càrrec de la Maria Alba Cuñé amb la col·laboració de Pere Guàrdia, dels germans Pedrós i la Francesca Navarro. La nova parella vol representar dos personatges de la Cervera Universitària del segle XVIII.

- Durant tots aquests anys, la colla gegantera de Cervera ha passat per varies etapes. En destaquem 4, en farem un breu resum de cada una d'elles. Una comissió inicial es va crear l'any 1948 i s'encarregava d'organitzar les aparicions públiques dels gegants, durant aquell període es va convenir pagar simbòlicament: els geganters cobrarien cinc duros, i dos duros pels portadors dels capgrossos.

- A partir dels anys 70, un grup de joves i d'una manera altruista se'n van fer càrrec fins l'any 76. Aquest any els gegants vam deixar de participar a la festivitat de Corpus perquè les esferes eclesiàstiques així ho cregueren convenient i substituïren qualsevol element folklòric de les processons per catifes naturals i enramades. Així doncs els gegants quedarem limitats a sortir tan sols per la Festa Major i fins i tot s'arribà durant un període d'un parell d'anys a romandre abandonats a l'església dels Dolors. A finals de la dècada dels 70 cal destacar la represa d'aquesta tradició, els gegants tornarem a participar en cercaviles adquirint un nou "rol" dins de l'àmbit popular.

- Als anys 80, ja podem dir que es constitueixen com a colla gegantera. L'any 1982 la colla s'engrandí i fou aquest any quan es celebrà a Cervera la primera trobada gegantera amb colles de diferents contrades. Fou a partir de l'any 83 quan la colla gegantera començà a realitzar diverses sortides arreu de Catalunya assolint en aquesta dècada els millors anys de plena activitat. Cap a finals dels 90 la colla començà a decaure, perdent efectius i limitant-se a sortir per la Festa Major. Tot i això, gràcies a l'esforç d'alguns geganters, no es va deixar perdre aquesta tradició a

la nostra vila.

- A partir de l'any 2000 la colla es començà a revifar, tenint el seu punt més àlgid de nous geganters a partir del 2006. Veient l'entusiasme i les ganes de fer coses noves, és quan es decideix la construcció d'una parella de gegantons. L'any 2007 ja es començà a tenir una molt bona activitat gegantera, prova d'això va ser la participació a la celebració de ciutat gegantera 2007 a Sant Joan Despí i es dona com a fet curiós que va ser el primer cop que sortien de Cervera els gegants nous (el Roger i la Nasa). A partir d'aquest moment la colla es consolida en un format familiar al qual hi participen activament tots els membres, ja sigui portant gegants, gegantons, cavallets, capgrossos... un dels objectius d'aquest període va ser crear un grup propi de gralles i tabals per acompanyar els gegants, l'any 2008 el grup es va estrenar durant les caramelles.

- Durant aquests últims anys els geganters en portaven una de cap força gran. Nosaltres ja vèiem com en les trobades de ciutat gegantera es fixaven molt, sentíem comentaris i rumors entre ells, i no van parar fins que van començar a treballar juntament amb la Paeria de Cervera per presentar una candidatura que va ser aprovada el febrer del 2013 a l'Assemblea de l'Agrupació de Colles Geganteres a Masquefa. Des de llavors, ja ho sabeu tots vosaltres va començar un any de treball intens dels geganters, Paeria i nostre, que va culminar el passat 8 de juny proclamant-nos la 29a ciutat gegantera de Catalunya.

- En el nostre nom volem fer un agraïment a tants geganters que no hem anomenat i acompanyants que han

El grup de Grallers dels Geganters. Fotografia de Victòria Fusté.

passat per dins nostre, dels gegantons o capgrossos, que durant tots aquests anys i gràcies a ells s'ha mantingut viva la tradició gegantera a la ciutat de Cervera.

- També volem destacar del nostre currículum sortides curioses on hem estat invitats i ens han portat els geganters, més enllà de les típiques cercaviles de festa major o trobades geganteres: com la participació a la festa del Club Super3 o a l'Aquelarre, rodar un videoclip amb el grup de rock Mesclat, la gimcana gegant a Santa Perpètua de Mogoda, la flashmob XXL a Arenys de Mar o la pujada a Montserrat a peu.

- El viatge a Timisoara a l'Aplec Internacional de la Cultura Catalana on us podem dir que vam ser els protagonistes de la festa, la massa de la gent es movia cap al lateral de la plaça de la Victòria on sortíem nosaltres, feien cua per fer-se una foto al costat nostre. I si som sincers, estàvem més sol·licitats nosaltres que no

pas els gegants de l'Agrupació o de les altres ciutats.

- Com que de ben segur la festa de Sant Magí tindrà una llarga vida i nosaltres som els primers pregoners de la festa de Sant Magí que no som exactament de carn i ossos i la nostra vida pot arribar a ser molt llarga, potser en el futur, l'Associació de Sant Magí ens tornarà a invitar per alguna altra ocasió especial. I ens tornarà a sorprendre un altre cop, tal i com ho ha fet aquest any, amb el cartell de la festa amb aquest ruquet gegant amb la càrrega de boix i les gotetes d'aigua.

- I ara per finalitzar el nostre pregó, no podríem acabar sense ballar el nostre ball. Per primera vegada a Cervera interpretarem la versió reduïda per a una parella de gegants del ball: Almodis... ballem? Moltes gràcies a tothom i bona festa de Sant Magí!

- Salut, gegants i visca Sant Magí!